

עין משפט
נר מצווה

פג: ר"ן

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

כב א טושיע יד יד מנ
ספיקו י ככ"ה:
בב ב ג מ"י פ"ח מהלכות
נדרים הל' י ופירש
מה' נדרים הל' חו פגמ
לאין רמז טושיע יד
סמין רל ספיקו פד סח:
בד ד מ"י פ"ח מהל'
נדרים הל' י ופירש
לאין רמז טושיע יד ס'
כב ה מ"י טס סריב הל'
ח טמט טס טושיע:
יד ט' רל ספיקו סח:

תוספות

טופסת סר נפי אית לה
צערא. חס תמנע מלמנא
דהויא עיני נפש: קונם
שאני נהנה בצריות הוא
א"א י"ה. דלא הוי עיני
נפש (א) ופירש (ב) שמולא
דלמך קונם שאני נהנה
בלפניו עיני ותי' לא יפיר
משום דלרי עיני נפש
אלמ מפרש משום דכריס
דעניו לניהו ודרי ויפי הוי
גמולין מפריות מדינת:
ירבולא ליהנות בדיקא:
שבחה ופאה שאני ממון
דלמתי' דלתי' טוביה
הנאה ליכא לנפלים ועדיבי
כתיב כהו (דדוקא היכא
דכתיב כהו) ונתח אית כהו
טובה הנאה: בהיגוס אית
משלו מן לנפלים
מחומת דטובה הנאה אית
היגוס בהיגוס ותי' אלו
יפיר איתיה. דטובה הנאה
ממון ונתח' פריך מרישא
ל"א יפיר בעל לאו ככלל
כריות הוא ומחמת ליהנות
ממנו לך לא שכיב הוי
נדר לעיני נפש דאי הוי
ככלל בריות און לך עיני
נפול מיה ומשמע ליה הוי
דקמי דמחמת נבטק לא
ע"ע טעמא דרישא מללא
קמי מפי שמחמת מללא
מילתא חלפי נפשה הוי
אית ובעל נפיה ממון
כריות ותי' כריות
מן מחמי דלמך לעיל
(דלמטה) דפר כרין עיני
נפש וי"ל דלעיל אית
דלמך כריות טעם שיהא
של חנוי א"ע"ס שאני עשה
ש"י דומה דריות מדינה
דע"ס שאכרה כנה שני
נמדינה אלמ הכא מיידי
שאכרה משל כריות כטורי
עלם והואיל ובעל לאו
ככלל בריות כשיבא לרו
מחזר אלמ מן בעל לא
אכלה חדא קמי הומרה
הדא רבע' אית בב"ה
בריות ועוד כ"ו. ק' מנייה
נמשמנו ונעלם בעל מכלל
בריות הוא ומה טעם
קאמר כ"י קשה לבריס לעיל (דלמתי'ן) חס לא היתא פרנסמו אלמ ממנו הרי זה יפר ואפילו כרין עיני נפש ואמתי ותי'
יכולה ליהנות בלקט שכחה ומה טעם קאמר כ"י קשה לבריס לעיל (דלמתי'ן) חס לא היתא פרנסמו אלמ ממנו הרי זה יפר ואפילו כרין עיני נפש ואמתי ותי'
יכולה ליהנות בלקט שכחה ומה טעם קאמר כ"י קשה לבריס לעיל (דלמתי'ן) חס לא היתא פרנסמו אלמ ממנו הרי זה יפר ואפילו כרין עיני נפש ואמתי ותי'

טומאה מה דלית לה טערה לא הפר לה. והנמלא שאפילו לאמר
ההפרה היא מזהרת על הטומאה וכיון שכן לא מקרי לגבי טומאה
חלי מניין של נזירות שהרי חייבת היא להשלים כל מנין נזירותה
בטרהה אלא ודאי משמע דמחך שמפר לין שמענה כו מפר
לעומאה שאינה מתענה: **אמרי**
טומאה מה נמי איה לה טערה. האי
דפריק ליה הכי ולא פריק און נזירות
לחלאין דכפריק לעיל משום טומאה
אינה תלויה בנזירות דלשכחן נזירות
כלל טומאה שהרי נזיר שמשון אסור
קין ומטמא לתמים כדליתא פרק
בין דמס' נזיר (ו). וכיון דלא תליא
טומאה בנזירות אפטר נמי דליתא
לאסור טומאה כלל לאסור שאר דיני
נזירות אי נמי דקושטא דמילתא צעי
לחמוי דלא דקלקא דמתא דלון
נעומאה מת צער דליתא אלמ טערה
אית לה ונ"מ שאס נדרה שלא תלך
נצית האכל בעלה מפר לה משום
עיני נפש: **מתני' קונם שאני**
נהניס נכריים. מה שאני נהניס מן
כריות יהא עלי פקוקס: אינו יכול
לספר. דלע"ג דלמך שמולא (ג) הגאת
פלוגי עלי יפר הוי אקסקין עליה
דשמאל כרנבן סבירא ליה דמיקל
בנעונו נפש וכוליה פקוקין רבי יוסי:
ויכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה.
דכיון דכתיב כהו מעוזב ימיה ולא
כתיבא כהו נמיה לית כהו טוביה
הנאה לבעלים הלכך י"י שקלה לקט
שכחה ופאה אינה נהניס משל כריות.
ונגמרא מפרש למתי: **גמ' אלמא**

דלמא מין דאיה לה טערה הפר לה
מטומאות מה דלית לה צערא לא הפר לה
אמרי טומאת מת נמי אית לה צערא דכתיב
יהי ותי' אל לבו (ב) ותי' איה ר' מאיר
אומר מאן דכתיב והי יתן לבו א' דיספור
יספרון ליה דיבכו ויהי יתן לבו א' דיספור
מתני' יקונם שאני נהנה לכריות.
להפר ייכולה היא ליהנות בלקט שכחה
ובפאה וקונם כהנים לויים נהנים לי ישרו על
כרחו כהנים אלו ולויים אלו נהנים לי ישרו
אחרים: **גמ'** אלמא אפשר דמתונה מדיליה
מוכלל דבעל לאו בכלל בריות הוא אימא
אבל מדבעל לא אכלה אלמא בעל בכלל
בריות הוא אמר עולא לעולם (ו) לאו בכלל
בריות הוא ועוד אין יכול להפר מפני שיכולה
ליהנות בלקט שכחה ופאה רבא אמר לעולם
בעל בכלל בריות הוא ומה טעם קאמר
מה טעם אין יכול להפר מפני שיכולה
ליהנות בלקט שכחה ופאה ר"ג אמר לעולם
בעל לאו בכלל בריות הוא והכי קתני
נתגרשה יכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה
איתביה

אפשר דמסונן מדינה. קא סלקא דעתך דסיפא דקמי יכולה היא
ליהנות בלקט שכחה ופאה לאו סיומא דרישא וטעמא דידה היא
דמשום הכי אין יכול להפר מפני שיכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה
דבעל כלל בריות הוא היכי קתני דמפני שיכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה
פרנסמו אלמ ממנו דלמתי'ן לעיל (עט): יפר אלמ ודאי כי קתני אין יכול להפר היינו טעמא משום דאפשר דמחמתו מצעלה דבעל לא הוי ככלל
בריות הלכך לא מקרי עיני נפש ולא יפר. וכי תימנא אחי הכי אחיאי שפיר דהא בעל אין פרנסמו אלמ מן הכריות והווי לכו בריות
כחנווי שאין פרנסמו אלמ ממנו דלמך יפר לאו קושיא היא דהתם אסרה לה לפירות חנווי אפילו בזמן שיביא לה בעל וכדלסיקא לעיל (פג).
הלכך יפר אלמ הכא לא אסרה אנפשה פירות הכריות אלמ הגאת הכריות הלכך כל היכא שהבעל לוקח אותם מותרת בהן שאינה נהנית מן
הכריות אלמ מן הבעל: **אימא סיפא יכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה.** אלמ מן הבעל לא אכלה דאי אכלה מבעל היכי מותרת בלקט
שכחה ופאה. פירוש לעולם בעל לאו ככלל בריות הוא ומשום הכי אין יכול להפר דהא מחמתו מיניה דבעל ועוד דלתי' בעל עני הוא אין
יכול להפר מפני שיכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה ומצעל נמי לא מתקרא דאי מתקרא ביה משום שיכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה
בלחוד לא אמרינן דלא יפר דלא גרעי בריות ובעל מחנווי שלא היתה פרנסמו אלמ ממנו דקיימא לן יפר: **רבא אמר לעולם בעל כלל**
בריות הוא ומה טעם קאמר מה טעם אין יכול להפר מפני שיכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה. סבירא ליה לרבא דאף על גב דלא קתני
מפני שיכולה ליהנות ממילא משמע דמה טעם קאמר. וקשיא טובא ולרבא מי גרעי בריות ובעל מפריות חנווי שאין פרנסמו אלמ ממנו
דקמי יפר משום עיני נפש ואפילו לר' יוסי ומירך הר"מ בר שניאור וזכורו לברכה דהכא בשלקטא לקט שכחה ופאה ויכולה היא ליהנות
ממנו וכדקתני יכולה היא ליהנות בלקט שכחה ופאה והלכך לא יפר ולעיל בשנדרה כימות הגשמים שאי אפשר לה ללקט ומשום הכי יפר:
רב נחמן אמר לעולם בעל לאו ככלל בריות הוא. ומשום הכי לא יפר שאס לא היתה יכולה ליהנות ממנו אע"פ שיכולה ליהנות בלקט
שכחה ופאה עיני נפש הוי ומפר והכי קתני נתגרשה יכולה ליהנות בלקט שכחה ופאה דלית כהו טוביה דעויה כתיבא כהו
וקא משמע לן דלכשתגרשה יחזור הבעל להיות ככלל לאסור הכריות ואין לה ליהנות אלמ בלקט שכחה ופאה כך פירשו הראשונים
וזכרונם לברכה וכן הוא בחדושי הרשב"א וזכורו לברכה בשם התוספתא: ואני אומר דלס דלס איתא דהכי פירושא הא דגרסינן בירושלמי (פ"ג ה"ו)

ליהנות בלקט שכחה ופאה. ומה טעם קאמר כ"י קשה לבריס לעיל (דלמתי'ן) חס לא היתא פרנסמו אלמ ממנו הרי זה יפר ואפילו כרין עיני נפש ואמתי ותי'
יכולה ליהנות בלקט שכחה ומה טעם קאמר כ"י קשה לבריס לעיל (דלמתי'ן) חס לא היתא פרנסמו אלמ ממנו הרי זה יפר ואפילו כרין עיני נפש ואמתי ותי'
יכולה ליהנות בלקט שכחה ומה טעם קאמר כ"י קשה לבריס לעיל (דלמתי'ן) חס לא היתא פרנסמו אלמ ממנו הרי זה יפר ואפילו כרין עיני נפש ואמתי ותי'

לנדור
הנאה ליכא כהו דדוקא היכא דכתיב נחיה שייך טוביה הנאה: קונם בהיגוס וליים נהנים י"י. ועילו תרומות ומעשרות
נע"כ דטובת הנאה אינה ממון ונגמרא פריך מרישא לסיפא: **גמ' אימא סיפא** ייבולה ליהנות בלקט שכחה ופאה
אימא ובע"כ בב"ב בריות הוא. מדקאמר שאינה יכולה ליהנות אלמ מלקט שכחה ופאה ומשמע ליה דמילתא אחריתי
היא ולא קאי לפרש רישא מללא קמי מפני שיכולה ליהנות בלקט שכחה כו' ותי' והלא בעל נפיה מתפרנס מן הכריות
וה"ל מחנווי מפרנסמו ממנו דמפר משום עיני נפש וי"ל דלעיל דלמך פירות חנווי עליה ואפילו אין עשה של דומיא
דנזירות מדינה הלכך אפי' קאן הבעל ממנו אסורה כהו אלמ אסרה הנאה עליה מותרת כפירותיהם אמר שקאן
דנזירות מדינה הלכך אפי' נגרישה יבולה ליהנות בלקט שכחה ופאה. ולכשתמנהרז הוי בעל ככלל בריות דכרי נדרה קונם שאני
קונם שאני נהנה בצריות
עניו נפש אלמ מפר משום
דכריס שביט נהנה ויפי
ויכר הוא כדמילין לעיל:
ירבולא ליהנות בלקט
שבחה ופאה. דלתי' טוביה

פירוש הרא"ש

בפשתת כ"י בשבטא
בת דיתא ח' צערא א"א
הוי ח' ואמתי מותרת
ליהנות לתמים ולא שייך
למילין דדוקא בני מרין
זו י' אפשר לנזירות
כלל התי' אלמ אפשר
לנזירות כלל אסור טומאה
כדרי משמון ומיה אחאי
לא פריך מברייתא דלעיל
דקתני כדרי מפתח
לתמים אחר שהפר ל'
ופשטי דרובאמת בת אית
ה' צערא כמה שיהא
מנעת מלמנא: **מתני'**
אית יבול' דהאי. דלא הוי
עיני נפש אלמ מפר משום
דכריס שביט נהנה ויפי
ויכר הוא כדמילין לעיל:
ירבולא ליהנות בלקט
שבחה ופאה. דלתי' טוביה